

صرع در سالمندان

سالیان طولانی صرع به عنوان بیماری کودکان تلقی میگردید حال میدانیم علی رغم اینکه این بیماری اغلب در دهه اول زندگی شروع میشود اما احتمال شروع آن در دهه ششم و هفتم زندگی نیز زیاد است .

✱ در دوران کودکی منحنی شیوع صرع به اوج خود میرسد و در سالهای بزرگسالی به کفه رسیده و ثابت میماند سپس مجددا در سنین بالای ۶۵ سال افزایش می یابد . بعد از ۵۰ سالگی به تدریج شیوع تشنج هایی که برای اولین بار بروز می کنند افزایش یافته و این روند تا سن ۸۰ سالگی ادامه دارد .

✱ بعد از بیماری زوال عقل و سکنه مغزی صرع شایعترین بیماری مغزی در سالمندان است .

انواع صرع در سالمندان

صرع میتواند به اشکال بسیار متفاوتی از جمله اختلال هوشیاری حملات تشنجی و لرزش اندامها خود را نشان دهد معمولا حملات طولانی مدت نیستند و به طور معمول یک یا دو دقیقه طول کشیده و سپس قطع میشوند

✱ در ۴۴ درصد موارد تشنج در سالمندان از انواع منتشر یا ژنرالیزه است .

✱ ۵۶ درصد موارد از انواع آن با شروع کانونی خصوصا نوع حرکتی میباشد در این موارد احتمال اینکه علت خاصی برای تشنج یافت شود بیشتر است .

چه چیزی موجب صرع میشود ؟

بر خلاف بالغین جوان که بیشترین علت تشنج آنها ناشناخته و ایدیوپاتیک میباشد و علت خاصی برای حملات صرع یافت نمیشود (۸۴درصد) برای تشنج هایی که در سنین بالای ۶۵ سال شروع میشوند در بیشتر از نصف موارد (۵۲ درصد) علل مشخصی را میتوان برای این عارضه پیدا کرد این علل به ترتیب شیوع عبارتند از :

✱ ضایعات عروق مغزی (سکنه مغزی)

✱ بیماریهای تحلیل برنده مغزی مانند زوال عقل (آلزایمر)

✱ ضربه های مغزی

✱ تومورهای مغزی

✱ عفونتهای مغزی و موارد مادرزادی

علت اینکه در تعداد بسیار زیادی از سالمندان (۸۴) دلیل مشخصی برای تشنج نمی توان پیدا کرد (ایدیوپاتیک) این احتمال را مطرح می نماید که تغییرات وابسته به سن در مغز منجر به پائین آمدن آستانه تحریک پذیری برای تشنج میگردد .

درمان

میدانیم پزشکان برای درمان صرع داروهای ضد صرع را تجویز می نمایند این داروها در پیشگیری یا کاهش فرکانس تشنج بسیار موفق هستند ولی به دلیل تغییر در راههای جذب ، میزان انتشار در بافت های مختلف

بدن ، میزان اتصال به پروتئین های سرم ، متابولیسم و دفع داروها ، در سنین سالمندی غالبا مقادیر کمتری از داروها تجویز میشوند .

✱ سالمندان اغلب نیاز به مصرف سایر داروها به دلیل بیماریهای دیگر دارند لذا لازم است پزشک خود را از تمام داروهائی که مصرف می کنند مطلع سازند.

✱ بعضی داروها حتی داروهائی مانند ضد اسید معده یا مسکن ممکن است با داروهای ضد صرع ، تداخل عمل منفی داشته باشند و مصرف همزمان بعضی داروها ممکن است منجر به تغییر خلق و خوی و رفتار ، فراموشی ، اختلال حواس و خواب آلودگی شود.

✱ وقتی یک سالمند به طور ناگهانی دچار افسردگی ، فراموشی ، اضطراب و احساس خستگی مفرط شود لازم است این مسئله را به پزشک خود اطلاع دهد تا این علائم با تغییر یا تنظیم میزان داروها برطرف گردد همچنین در صورتیکه صدمه جسمی (خصوصا ضربه به سر ، حتی اگر خفیف و جزئی بوده باشد) در حین حمله تشنج ایجاد شده باشد به پزشک مراجعه نماید .

هیچگاه داروی ضد صرع را خودسرانه قطع نکنید .

یا من اسمہ دواء و ذکرہ شفاء

راهنمای بیمار

صرع و

سالمندان

کد محتوا: ۲۷۴

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

سالمندان مصروعی که از سلامت جسمی خوبی برخوردار هستند می توانند مستقل زندگی کنند بسیاری از سالمندان به یاد می آورند که زمانی صرع به عنوان یک بیماری روانی تلقی می گردید و در زمانهای نه چندان دور مردم از مصروعین دوری می کردند ولی خوشبختانه زمان در حال تغییر است اکنون صرع یک بیماری شناخته شده مغزی است که جدا از سایر بیماریهای جسمی نمی باشد .

سالمندان مصرع با تنها تغییر کمی در نحوه زندگی می توانند به زندگی زنده ، فعال و خلاق خود ادامه دهند .

www.iranepi.org

منبع: درسنامه داخلی جراحی پرستاری برونر سوارث ۲۰۱۸
مشاور علمی: دکتر کیوان بصیری "متخصص داخلی اعصاب"
طراحی و تدوین: محمود نصر اصفهانی "سوپروایزر آموزش سلامت"

بروز رسانی دفتر آموزش سلامت الزهرا(س)شهریور ۱۳۹۹

در سالمندان ممکن است مصرف صحیح دارو ، (خصوصا اگر فرد احتیاج به مصرف چندین دارو در زمانهای متفاوت روز داشته باشد) مشکل باشد به همین دلیل بسیار از آنان استفاده از جدول دارویی ، جعبه های مخصوص مصرف قرص و ساعتیهای مچی زنگدار را در استفاده صحیح دارو مفید میدانند .

رانندگی

هر فرد مبتلا به صرع بدون توجه به سن ، بایستی در مورد رانندگی با متخصص مغز و اعصاب مشورت نموده و در صورتی که رانندگی برای وی خطر آفرین باشد باید از وسایل نقلیه عمومی استفاده نماید .

مسائل متفرقه

صرع به خودی خود و بدون توجه به سن تجربه پریشان کننده ای است و تغییرات احتمالی در روش زندگی می تواند استرس زیادی به فرد سالمند و خانواده وی تحمیل نماید .

☀ وقتی تشخیص صرع برای سالمند گذاشته میشود یکی از واکنش های نامطلوب افراد خانواده حمایت بیش از حد سالمند میباشد .

☀ بدین ترتیب علی رغم اینکه آنها بیشترین و مهمترین توجه را به فرد سالمند اعمال می کنند ولی ممکن است این عمل به قیمت از دست دادن استقلال آنها تمام شود .

